

АНАЛИЗ НА ДЕЙНОСТТА И ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ НА ЕСО ЕАД месец януари – март 2020 год.

Настоящият анализ представя финансовото състояние на ЕСО ЕАД за периода месец януари – март 2020 г., като са използвани данните от финансовия отчет – Отчет за финансово състояние, Отчет за всеобхватния доход, приходите и разходите общо за ЕСО ЕАД, по дейности и по икономически елементи. Направен е сравнителен анализ на данните с тези за същия период на 2019 г.

При анализа е отчетена настоящата конюнктура на пазара, в т.ч. е отчетено нивото на износа на електрическа енергия с произход България.

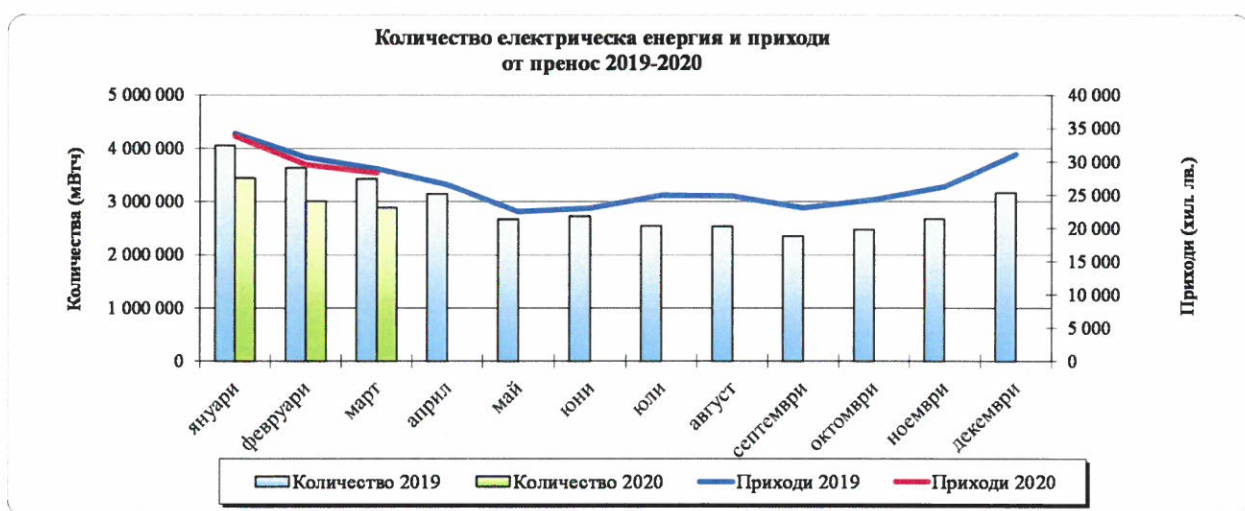
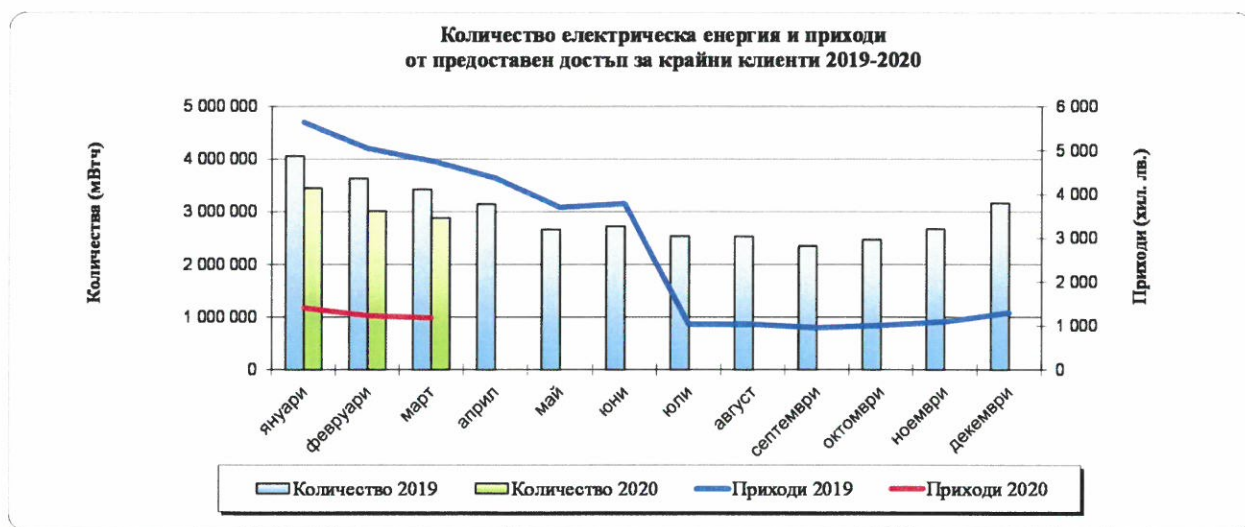
Основните приходи на ЕСО ЕАД са от предоставяните **мрежови услуги – достъп до и пренос през електропреносната мрежа**, като същите са отчетени по цените за тези услуги съобразно действащата към момента ценова рамка, а именно:

- ✚ Утвърдена цена за достъп за крайни клиенти, от 1,39 лв/ МВтч, приета с Решение № Ц-11/01.07.2018 г. на КЕВР в сила от 01.07.2018 г. и утвърдена цена за достъп, от 0,41 лв/ МВтч, приета с Решение № Ц-19/01.07.2019 г. на КЕВР в сила от 01.07.2019 г.;
- ✚ Утвърдена цена за достъп за производители, с изключение на производители на електрическа енергия от възобновяеми източници с динамично променяща се генерация – от слънчева и вятърна енергия, от 2,12 лв/ МВтч, приета с Решение № Ц-19/01.07.2019 г. на КЕВР в сила от 01.07.2019 г.;
- ✚ Утвърдена цена за достъп за производители на електрическа енергия от възобновяеми източници с динамично променяща се генерация - от слънчева и вятърна енергия, от 3,02 лв/ МВтч, приета с Решение № Ц-11/01.07.2018 г. на КЕВР в сила от 01.07.2018 г. и утвърдена цена за достъп, от 5,14 лв/ МВтч, приета с Решение № Ц-19/01.07.2019 г. на КЕВР в сила от 01.07.2019 г.;
- ✚ Утвърдена цена за пренос, от 8,45 лв/ МВтч, приета с Решение № Ц-11/01.07.2018 г. на КЕВР в сила от 01.07.2018 г. и утвърдена цена за пренос, от 9,83 лв/ МВтч, приета с Решение № Ц-19/01.07.2019 г. на КЕВР в сила от 01.07.2019 г.

I. КОЛИЧЕСТВА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЯ

За периода месец януари – март 2020 г. количеството електрическа енергия, за което се дължи цена достъп за крайни клиенти и пренос е 9 337 847 МВтч, **което е с 1 774 019 МВтч или с 15,97 % по-малко спрямо 2019 г.** (11 111 866 МВтч), в т.ч.:

- ✚ Намаление на количеството електрическа енергия, реализирано в страната с 32 807 МВтч (-0,35%) от 9 370 654 МВтч на 9 337 847 МВтч;
- ✚ Реализираният износ към м. март 2019 г., върху който се дължат мрежовите тарифи е 1 741 212 МВтч. С измененията на Закона за енергетиката, по конкретно с допълнението на чл. 104 от ЗЕ с нова ал. 2 (в сила от 01.07.2019 г.), се въвежда яснота относно лицата, които дължат цени за достъп и/или за пренос, присъединени към електроенергийната система, в т.ч. и в случаите на износ на електрическа енергия с произход Р. България. При износ на електрическа енергия с произход Р. България не се дължат мрежовите тарифи.

За периода януари - март 2020 г. количеството електрическа енергия, за което се дължи цена достъп за производители, с изключение на производители от възобновяеми източници с динамично променяща се генерация – от слънчева и вятърна енергия е 9 657 797 МВтч (в сила от 01.07.2019 г.).

За периода януари - март 2020 г. количеството електрическа енергия, за което се дължи цена достъп за производители на електроенергия от слънчева и вятърна енергия е 827 685 МВтч, което е с 95 556 МВтч или с 13,05 % повече спрямо същия период на 2019 г. (732 129 МВтч).

II. ПРИХОДИ И РАЗХОДИ, ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ, ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ НА ЕСО ЕАД

1. ПРИХОДИ (ЯНУАРИ – МАРТ 2020 г.)

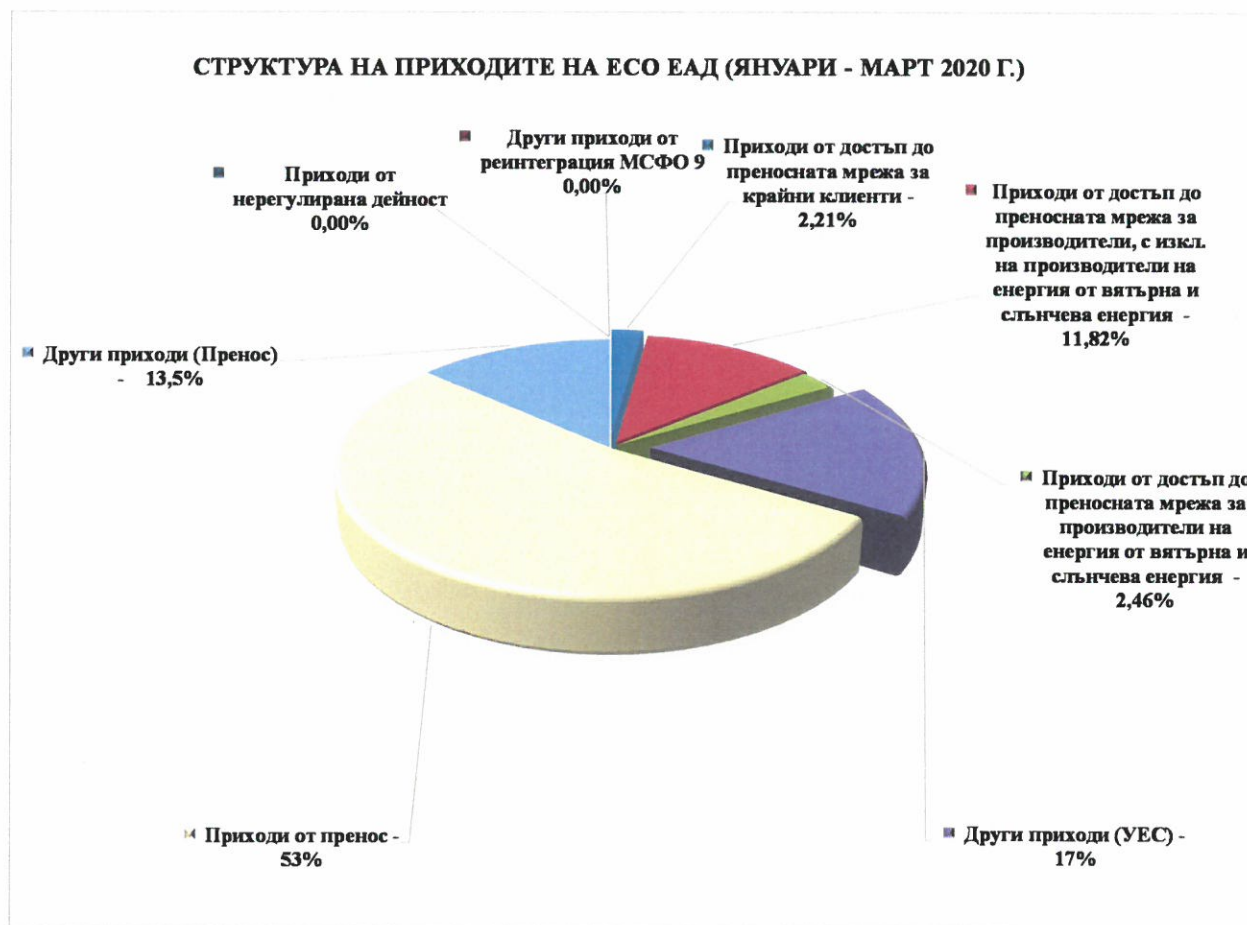
С цел анализиране на финансовия резултат от дейността на дружеството са оценени величините, структурата и динамиката на приходите и разходите, както и обуславящите ги фактори.

	ПРИХОДИ	ЕСО ЕАД			
		Януари - Март 2019	Януари - Март 2020	Изменение, лева	Изменение, %
1	2	3	4	5=4-3	6=4/3
I	Приходи от управление на електроенергийната система	63 415	57 996	-5 419	-8,55%
1	Приходи от достъп до преносната мрежа за крайни клиенти - 2,21%	15 445	3 829	-11 617	-75,21%
	Количество ел.енергия –МВтч	11 111 866	9 337 847	-1 774 019	-15,97%
2	Приходи от достъп до преносната мрежа за производители, с изкл. на производители на енергия от вятърна и слънчева енергия - 11,82%	0	20 475	20 475	100,00%
	Количество ел.енергия –МВтч	0	9 657 797	9 657 797	100,00%
3	Приходи от достъп до преносната мрежа за производители на енергия от вятърна и слънчева енергия - 2,46%	2 211	4 254	2 043	92,41%
	Количество ел.енергия –МВтч	732 129	827 685	95 556	13,05%
4	Други приходи (УЕС) - 17%	45 759	29 439	-16 320	-35,67%
II	Приходи от пренос	99 946	115 178	15 232	15,24%
1	Приходи от пренос - 53%	93 895	91 791	-2 104	-2,24%
	Количество ел.енергия –МВтч	11 111 866	9 337 847	-1 774 019	-15,97%
2	Други приходи (Пренос) - 13,5%	6 051	23 387	17 336	286,49%
III	Приходи от нерегулирана дейност	0,046	0,073	0,027	57,36%
IV	Други приходи от реинтеграция МСФО 9	2 519	0	-2 519	-100,00%
V	ПРИХОДИ НА ЕСО ЕАД	165 881	173 174	7 294	4,40%

За периода януари - март на 2020 г. са отчетени приходи от основната дейност в размер на 173 174 хил.лв., в т.ч.:

- ✚ Приходи от дейност управление на електроенергийната система в размер на 57 966 хил.лв. (33,49 % от общите приходи);
- ✚ Приходи от дейност пренос в размер на 115 178 хил.лв. (66,51 % от общите приходи);
- ✚ Приходи от нерегулирана дейност /почивно дело/ в размер на 0,073 хил.лв. (0,00004% от общите приходи);
- ✚ Други приходи от реинтеграция § 5.5.14. от МСФО 9 Финансови инструменти към разглеждания период не са отчетени за 2020 г.

Структурата на приходите е представена на графиката по-долу. Видно от графиката е, че с най-висок относителен дял в структурата на общите приходи на ЕСО ЕАД са приходите от пренос (53 %) и други приходи от управление на електроенергийната система (17%).

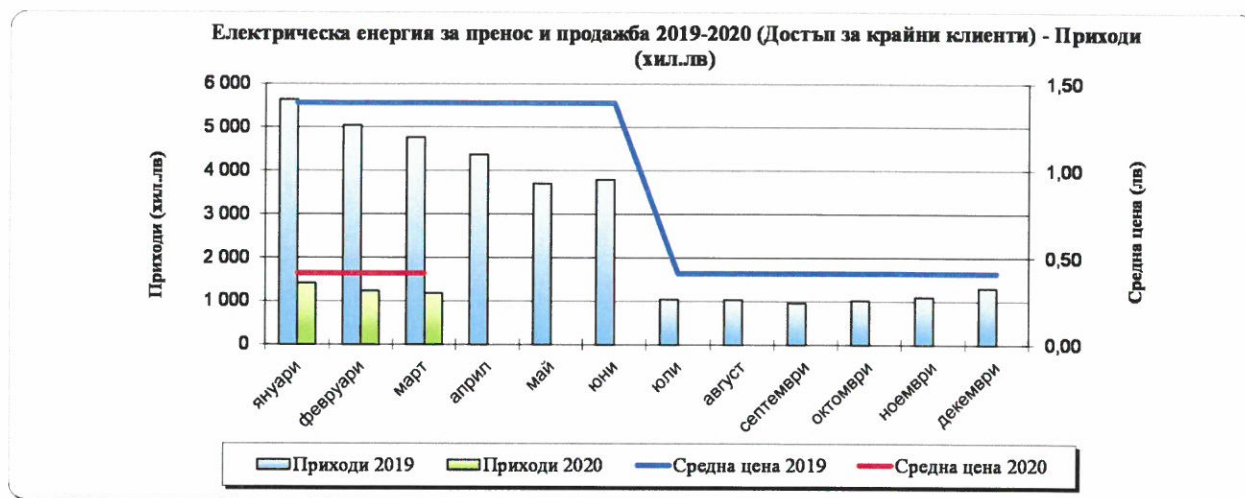

Отчетените общи приходи, съгласно финансовия отчет за м. януари - март 2020 г. бележат увеличение с 7 294 хил.лв. (4,40%), спрямо реализираните за предходната година. Приходите от дейността по управление на електроенергийната система намаляват с 5 419 хил.лв. (-8,55%), приходите от дейността пренос се увеличават с 15 232 хил.лв. (15,24%).

Приходи от дейност управление на електроенергийната система

За периода януари - март 2020 г. приходите от дейността по управление на електроенергийната система са 57 996 хил. лв. и намаляват с 5 419 хил.лв. спрямо същия период на 2019 г., като влиянието на отделните фактори е както следва:

- ✚ **Намаление с 11 617 хил.лв. (-75,21%)** на приходите от цената достъп до преносната мрежа за крайни клиенти – в резултат на два ефекта, както следва:
 - **Намаление с 9 151 хил.лв.** поради по-ниската среднопретеглена цена за достъп в размер на 0,41 лв/ МВтч, която е с 70,50 % по-ниска спрямо среднопретеглената цена за 2019 г.
 - **Намаление с 2 466 хил.лв.** в резултат на по-ниските количества с 1 774 019 МВтч (-15,97 %) МВтч електрическа енергия за продажба. **В сила от 01.07.2019 г. търговците на електрическа енергия не дължат цена за достъп и пренос при износ на електрическа енергия, с произход България.**

С решение Решение № Ц-19/01.07.2019 г. в сила от 01.07.2019 г., КЕВР утвърди цена достъп до електропреносната мрежа, която се заплаща от производители на електрическа енергия, с изключение на тези с динамично променяща се генерация, присъединени към електропреносната и електроразпределителните мрежи. За периода януари – март 2020 г. реализираните приходи от тази цена за достъп са на стойност 20 475 хил.лв. за произведено количество в размер на 9 657 797 МВтч.

Увеличение с 2 043 хил.лв. (92,41%) на приходите от цената достъп до преносната мрежа за производители на електрическа енергия от възобновяеми източници с динамично променяща се генерация – от слънчева и вятърна енергия – в резултат на два ефекта, както следва:

- **Увеличение с 1 755 хил.лв.** поради по-високата среднопретеглена цена за достъп в размер на 5,14 лв/ МВтч, която е с 70,20 % по-висока спрямо среднопретеглената цена за 2019 г.
- **Увеличение с 288 хил.лв.** в резултат на по-високите количества с 95 556 МВтч (13,05 %) произведена електрическа енергия.

Намаление с 16 320 хил.лв. на други приходи от управление на електроенергийната система, включващи приходи от балансиращ пазар, приходи от междооператорско компенсиране (ИТС механизъм) и други приходи като резултат от два противоположни ефекта:

- намаление на приходи от балансиращ пазар;
- приходите от преносна способност на презграничните електропроводи от 01.07.2019 г., съгласно Решение Ц-19/01.07.2019 г., се отчитат в приходи от дейност пренос на електрическа енергия.

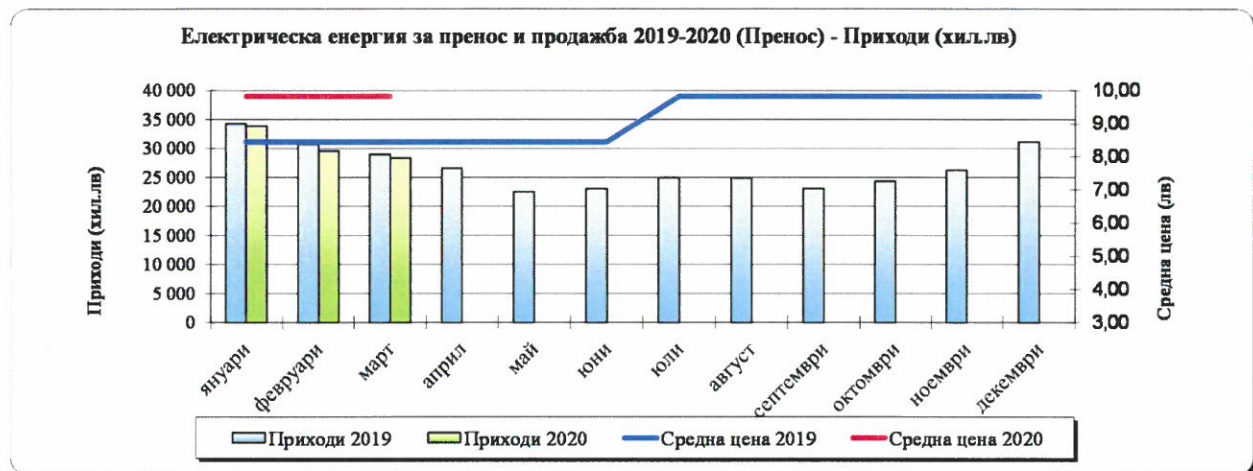
Като противоположен ефект:

- увеличение на приходите от финансираня в размер на 121 хил.лв.;
- увеличение с 92 хил.лв. на приходите от периметрично плащане.

Приходи от дейност пренос на електрическа енергия

За първо тримесечие на 2020 г. приходите от дейността пренос са 115 178 хил.лв. и се увеличават с 15 232 хил.лв. спрямо същия период на предходната година като влиянието на отделните фактори е както следва:

- ✚ За периода януари – март на 2020 г. реализираните приходи от цена пренос са в размер на 91 791 хил.лв. или с 2 104 хил.лв по-малко спрямо същия период на предходната 2019 година, като влиянието на отделните фактори е както следва:
 - **Увеличение с 12 886 хил.лв**, в резултат на по-високата с 16,33 % среднопретеглена за периода цена за пренос.
 - **Намаление с 14 990 хил.лв**, в резултат на по-ниските количества с 1 774 019 МВтч (-15,97%) електрическа енергия за продажба в страната и износ. **В сила от 01.07.2019 г. търговците на електрическа енергия не дължат цена за достъп и пренос при износ на електрическа енергия, с произход България.**

Въз основа на данните за периода януари - март на 2020 г. се отчита увеличение с 17 336 хил. лв., на други приходи от пренос, както следва:

- ✚ Увеличение на приходите от реактивна енергия в дейността пренос, съпоставени с тези за същия период на 2019 г. с 698 хил.лв.;
- ✚ Приходи от предоставяне на преносна способност на презграничните електропроводи, използвани за поевтиняване на тарифата в размер на 13 649 хил.лв. (съгласно Решение № Ц-19/01.07.2019 г. в сила от 01.07.2019 г.).
- ✚ Увеличение на други приходи от пренос с 4 732 хил.лв. за периода спрямо същия период на 2019 г., като най-съществено влияние оказват по-високите приходи от реконструкции на съоръжения, приходите от неустойки и други приходи от продажби.

Като обратен ефект:

- ✚ Намаление на приходите от присъединяване в размер на 426 хил.лв.

Приходи от нерегулирана дейност

През трите месеца на 2020 г. са реализирани приходи от нерегулирана дейност /почивен дом Енерго-2/ в размер на 0,073 хил.лв., които са с 0,027 хил.лв. повече спрямо 2019 г.

Приходи от реинтеграция МСФО 9 Финансови инструменти

През първите три месеца на 2020 г. не са признати приходи на основание §5.5.14. от МСФО 9

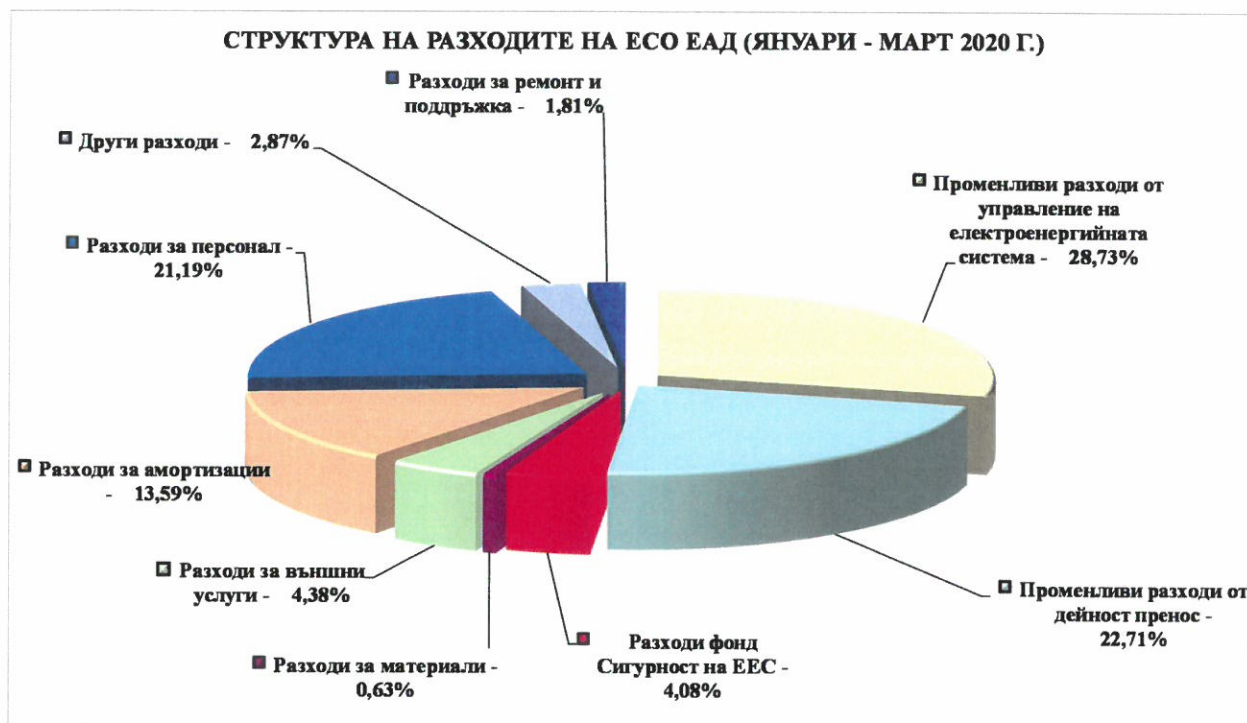
2. РАЗХОДИ (ЯНУАРИ – МАРТ 2020 г.)

№	РАЗХОДИ	ЕСО ЕАД			
		Януари - Март 2019	Януари - Март 2020	Изменение, лева	Изменение, %
1	2	3	4	5=4-3	6=4/3
1	Променливи разходи от управление на електроенергийната система - 28,73%	46 898	42 384	-4 514	-9,62%
2	Променливи разходи от дейност пренос - 22,71%	37 963	33 501	-4 462	-11,75%
3	Разходи фонд Сигурност на ЕЕС - 4,08%	5 578	6 017	440	7,89%
4	Условно-постоянни разходи по икономически елементи	66 553	65 613	-940	-1,41%
	в това число:				
4,1	Разходи за материали - 0,63%	622	935	313	50,41%
4,2	Разходи за външни услуги - 4,38%	7 025	6 455	-570,151	-8,12%
4,3	Разходи за амортизации - 13,59%	19 847	20 051	204	1,03%
4,4	Разходи за персонал - 21,19%	29 143	31 261	2 118	7,27%
4,5	Други разходи - 2,87%	7 455	4 233	-3 221	-43,21%
4,6	Разходи за ремонт и поддръжка - 1,81%	2 461	2 677	216	8,78%
Б	Разходи на ЕСО ЕАД	156 991	147 515	-9 476	-6,04%
В	Разходи за :				
1	Печалба от продажба на нетекущи активи	8	0	-8	-100,00%
2	Корективи	858	2 103	1 246	145,25%
Г	Финансови приходи / разходи	35	63	28	77,85%
	Финансов резултат - печалба / загуба	9 791	27 825	18 034	

За периода януари – март 2020 г. общите разходи на ЕСО ЕАД по отчетени данни са в размер на 147 515 хил. лв., в т.ч.:

- Разходи, свързани с дейността по управление на електроенергийната система в размер на 49 944 хил.лв. (33,86 % от общите разходи);
- Разходи, свързани с дейността пренос в размер на 97 517 хил.лв. (66,11% от общите разходи);
- Разходи, свързани с нерегулирана дейност (почивен дом Енерго 2) в размер на 55 хил.лв. (0,04% от общите разходи).

Структурата на отчетените разходи е представена на графиката по долу:

В сравнение със същия период на 2019 година, разходите на ЕСО ЕАД са по – ниски с 9 476 хил. лв. (-6,04%), като най-съществено намаление за разглеждания период е отчетено при следните разходни елементи:

- ✚ С Решение № Ц-11/01.07.2018 г. в сила от 01.07.2018 г. КЕВР утвърди прогнозна пазарна цена на електрическата енергия за покриване на технологични разходи в размер на 73,13 лв./ МВтч и цена за задължение към обществото в размер на 36,75 лв./ МВтч. Съгласно измененията в Закона за енергетиката чл. 100, ал. 4 в сила от 01.07.2018 г. оператора на електропреносната мрежа има задължението да закупува електрическата енергия за компенсиране на технологичните разходи по пренос на организиран борсов пазар на електрическа енергия.

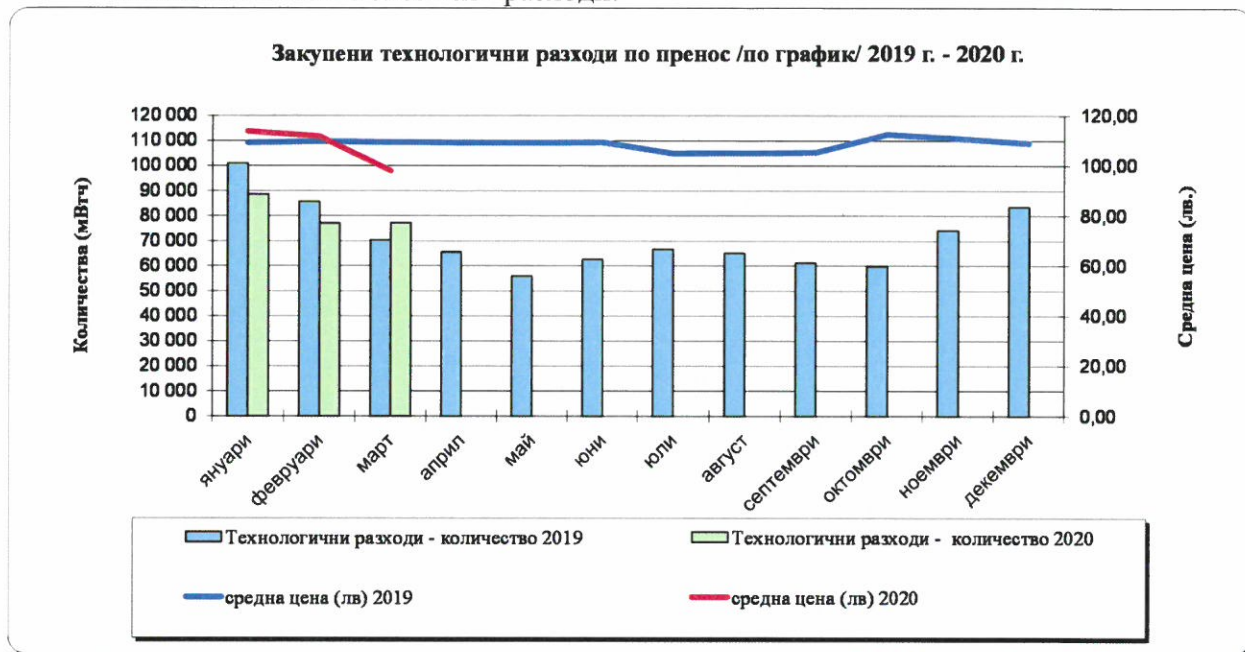
В сила от 01.07.2019 г. с Решение № Ц-19/01.07.2019 г. КЕВР утвърди нова прогнозна пазарна цена на електрическа енергия за покриване на технологични разходи в размер на 91,45 лв./ МВтч и нова по-ниска цена за задължение към обществото в размер на 19,57 лв./ МВтч.

В стойностно изражение е отчетено намаление на закупените технологични разходи по пренос спрямо същия период на миналата година с 1 855 хил.лв. (-6,60%), като влиянието на отделните фактори е както следва:

- **Намаление с 328 хил.лв.**, в резултат на отчетената с 1,23 % по-ниска средно претеглена пазарна цена на електрическата енергия за технологичните разходи, закупена на организиран борсов пазар чрез дългосрочната платформа и пазар в рамките на деня, администриран от „Българска независима енергийна борса“ ЕАД (БНЕБ ЕАД).
- ✓ Важно е да се отбележи, че предвид подписаните от БЕХ ЕАД ангажименти по дело АТ.39767 (БЕХ-Енергетика) на Европейската комисия, ЕСО ЕАД не може да закупува енергия за покриване на технологичните разходи от пазара ден напред, което не позволява ефективно управление на портфолиото на оператора, отчитайки характера на технологичните разходи, обвързаността им с товара на системата. В тази връзка ЕСО ЕАД не може да използва и новия финансов механизъм на БНЕБ ЕАД за търговия с деноминирани в Евро Български финансови фючърси за продукти на седмична, месечна, тримесечна и годишна база. Финансовият сетълмент се

извършва от European Commodity Clearing (ECC) и се основава на постигната референтна цена на пазара „ден напред“.

- **Намаление със 1 527 хил.лв.**, в резултат на намалените с 13 949 МВтч (-5,43%) количества на технологични разходи.

Намаление е отчетено и на разходите за задължение към обществото, като част от стойността на технологичните разходи по пренос в размер на 4 066 хил.лв., основно от пониската с 46,75% среднопретеглена цена за задължение към обществото за периода.

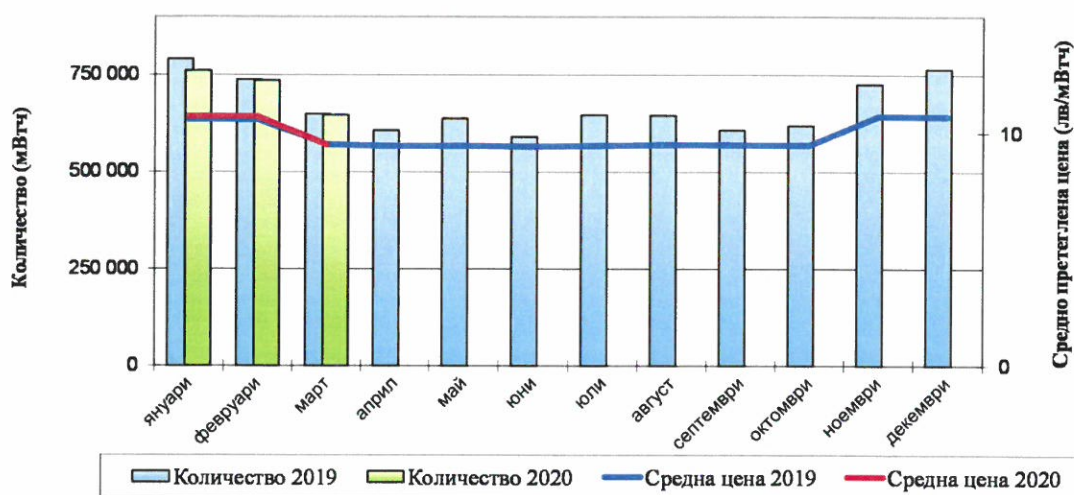
- Съгласно Закона за енергетиката, ЕСО ЕАД е задължено да поддържа непрекъснато определения със заповед на Министъра на енергетиката студен резерв, обезпечаващ безопасното и ефективно функциониране и управление на електроенергийната система. ЕСО ЕАД изкупува този резерв от електроцентралите и при необходимост го активира.

Със заповед на Министъра на енергетиката №Е-РД-16-124/23.03.2018 г. е утвърдена за периода 01.07.2018 г. – 30.06.2019 г. средно годишна стойност на студения резерв от 650 МВт. Същата стойност е утвърдена и в последната заповед № Е-РД-16-173/27.03.2019 г. за периода 01.07.2019 г. – 30.06.2020 г.

В стойностно изражение е отчетено намаление на разходите за разполагаемост за студен резерв и допълнителни услуги спрямо същия период на миналата година с 199 хил.лв. (-0,89 %), като влиянието на отделните фактори е както следва:

- **Увеличение с 156 хил.лв.**, в резултат на отчетената с 0,71% по-висока средно претеглена цена на разполагаемостта за студен резерв и допълнителни услуги (10,35 лв./МВтч за 2020 г. и 10,27 лв./МВтч за 2019 г.).
- **Намаление с 355 хил.лв.**, в резултат на намалените количества разполагаемост за студен резерв и допълнителни услуги.

Разполагаемост за Студен Резерв и Допълнителни Услуги 2019-2020
Количество (мВтч)

- Намаление на други разходи с 3 221 хил. лв. за 2020 г. в сравнение със същия период на предходната година, от отчетените **разходи и провизии за 2019 г. по загубени съдебни дела, касаещи отчетни периоди преди финансова 2018 година.**

Като обратен ефект за разглеждания период се отчита увеличение в следните разходни елементи:

- Във връзка с влезлите в сила от 25.06.2016 г. промени в Закона за енергетиката ЕСО ЕАД е задължен да внася към фонд „Сигурност на електроенергийната система 5%-на вноската от приходите за достъп и пренос на електрическа енергия. Към 31.03.2020 г. разходите на ЕСО ЕАД, свързани с фонда са в размер на 6 017 хил.лв. (4,08 % от общите разходи).
- Увеличение на разходи за борсови такси, спрямо съответния период на 2019 г. в размер на 39 хил.лв.
- Увеличение на разходите за персонал, предвид новата договорена със синдикалните организации средна брутна работна заплата от 01.08.2019 г. и полагащите се доплащания по Кодекса на труда, съгласно действащия кодекс за социално осигуряване.
- Увеличение на разходи за ремонт, профилактика и поддръжка, спрямо съответния период на 2019 г. в размер на 216 хил.лв.

3. ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ ЗА ЯНУАРИ – МАРТ 2020 г.

Финансовият резултат на ЕСО ЕАД от цялостната дейност за периода януари - март на 2020 г. по отчетени данни, преди данъци и друг всеобхватен доход съгласно финансовия отчет е печалба в размер на 27 825 хил.лв., като спрямо същия период на 2019 г. се отчита увеличение на печалбата с 18 034 хил.лв.

Основно влияние върху финансовия резултат през януари - март 2020 г. оказаха следните фактори:

- ✓ Значителен спад с -15,97% на количеството електрическа енергия за продажба върху което се дължат мрежовите тарифи достъп за крайни клиенти и пренос;
- ✓ Намаление на потреблението на електрическа енергия в страната с -0,35%;
- ✓ Обстоятелството, че от 01.07.2019 г. за изнесеното количество електрическа енергия с произход Р. България не се дължат цените достъп и пренос;
- ✓ Ценовите и регулаторни решения на КЕВР;

- ✓ Значителният размер на отчетените разходи към фонд „Сигурност на електроенергийната система” 5%-на вноса от приходите за достъп и пренос на електрическа енергия през електропреносната мрежа;
- ✓ Промените в Закона за енергетиката, обн. в ДВ, бр. 38/08.05.2018, считано от 01 юли 2018 г., в изпълнение на които ЕСО ЕАД закупува електрическата енергия за компенсиране на технологичните разходи по пренос на организиран борсов пазар, основно на централизирания пазар за двустранни договори и пазар в рамките на деня;
- ✓ Измененията на Закона за енергетиката (в сила от 01.07.2019 г.), с допълнението на чл. 104 от ЗЕ с нова ал. 2, се въвежда яснота относно лицата, които дължат цени за достъп и/или за пренос, присъединени към електроенергийната система, в т.ч. и в случаите на износ на електрическа енергия с произход Р. България. Това допълнение на ЗЕ от своя страна наложи изменение на разпоредбите в НРЦЕЕ, имащи отношение към утвърждаване на съответните цени, респективно ценообразуващите им елементи.
- ✓ Подписаните от БЕХ ЕАД ангажменти по дело АТ.39767 (БЕХ-Енергетика) на Европейската комисия, съгласно които ЕСО ЕАД не може да закупува енергия за покриване на технологичните разходи от пазара ден напред на БНЕБ ЕАД. Ограничаването на достъпа до пазара ден напред, води до липсата на адекватно управление на портфолиото на дружеството и съответно до генериране на значителен размер допълнителни разходи свързани с невъзможността в дългосрочен план да се прави прогноза максимално близо до реалната доставка, отразяваща колебанията в товара на системата. Невъзможността ЕСО ЕАД да използва новия финансов механизъм на БНЕБ ЕАД за търговия с деноминирани в Евро Български финансови фючъри за продукти на седмична, месечна, тримесечна и годишна база, води до силно ограничаване възможностите за оптимизиране на разходите при закупуване на електроенергия за покриване на технологичните разходи;

В заключение е важно да се отбележи, че отчетените други приходи, които формират печалбата в размер на 27 825 хил.лв. при печалба от регулираните цени в размер на 16 072 хил. лв., са с променлив характер и респективно не водят до създаване на постоянна трайна тенденция при формирането на положителен финансов резултат от лицензионната дейност на ЕСО ЕАД.

4. ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

ПОКАЗАТЕЛИ	Отчет Януари - Март 2019 г.	Отчет Януари - Март 2020 г.
Показатели за рентабилност		
Коефициент на рентабилност на приходите от продажби	0,0599	0,1607
Коефициент на рентабилност на собствения капитал	0,0044	0,0129
Коефициент на рентабилност на пасивите	0,0189	0,0496
Коефициент на капитализация на активите	0,0036	0,0103
Показатели за ефективност		
Коефициент на ефективност на разходите	1,0627	1,1913
Коефициент на ефективност на приходите	0,9410	0,8394
Показатели за ликвидност		
Коефициент на обща ликвидност	4,6638	2,9908
Коефициент на бърза ликвидност	4,4465	2,7282
Коефициент на незабавна ликвидност	3,8517	2,0946
Коефициент на абсолютна ликвидност	3,8517	2,0946

ПОКАЗАТЕЛИ	Отчет Януари - Март 2019 г.	Отчет Януари - Март 2020 г.
Показатели за финансова автономност		
Коефициент на финансова автономност	4,2957	3,8398
Коефициент на задлъжнялост	0,2328	0,2604
Коефициент на финансиране на дълготрайните активи	1,1398	1,0791
Коефициент на финансиране на краткотрайните активи	6,3462	8,9147

Коефициентите на финансовите показатели за рентабилност в отчета за 2019 г. и 2020 г. са положителни величини и са определени на база финансовите резултати, които са съответно печалба в размер на 9 791 хил. лв. през 2019 г. и 27 825 хил. лв. в отчета на 2020 г.

Коефициентът на рентабилност на приходите от продажби показва, че на всеки 1 лев приход дружеството е реализирало печалба за първите три месеца в размер на 0,1607 лв., спрямо реализираната печалба от 0,0599 лв. през същия период на 2019 г.

Коефициентът на рентабилност на собствения капитал показва увеличение от 0,0044 към 31.03.2019 г. на 0,0129 към 31.03.2020 г. в следствие на по-високия финансов резултат за 2020 г.

Коефициентът за общата ликвидност, който показва финансовата стабилност на дружеството е положителна величина и бележи намаление от 4,6638 към 31.03.2019 г. на 2,9908 в отчета към 31.03.2020 г., в резултат на намалението на краткотрайните активи, основно паричните наличности, както и по – високите търговски и други задължения.

Към 31.03.2020 г. коефициентът за абсолютна ликвидност е 2,0946 и намалява спрямо същия период на предходната година, където този коефициент е бил 3,8517, което се дължи отново на намалението на паричните средства с 40,44% спрямо предходната година в следствие **допълнителен дивидент в размер на 100 000 хил. лв., изплатен на основание решение с протокол № 65-2019 от 08.10.2019 г. на Съвета на директорите на БЕХ ЕАД (едноличен собственик на капитала на Дружеството към тази дата).**

Финансовата независимост на дружеството от кредитори (коефициент за финансова автономност) е 3,8398 и намалява спрямо същия период на 2019 г., когато този коефициент е бил 4,2957. Това се дължи от една страна на увеличението на нетекущите задължения на дружеството с 8,06 %, основно от увеличение на отсрочените приходи и отсрочените финансираня спрямо предходния отчетен период, а от друга на по – ниския собствен капитал в следствие на:

- **намаление на капитала в следствие допълнителен дивидент в размер на 100 000 хил. лв., изплатен на основание решение с протокол № 65-2019 от 08.10.2019 г. на Съвета на директорите на БЕХ ЕАД (едноличен собственик на капитала на Дружеството към тази дата).**

Коефициентът на задлъжнялост на дружеството за периода е 0,2604 и бележи слабо увеличение спрямо същия период на 2019 г., когато коефициентът е 0,2328. Отчетените стойности на показателя за разглеждания период са в резултат на по-ниския собствен капитал в следствие на причините, посочени по горе.

Коефициентите за ефективността на разходите и приходите показват, че срещу 1 лв. разход дружеството получава приход от 1,19 лв., което представлява печалба от 0,19 лв. За предходния период срещу 1 лв. разход дружеството е получавало също приход от 1,06 лв. и е реализирало печалба от 0,06 лв.

5. ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ

Отчитайки общата балансова структура на ЕСО ЕАД общото финансово състояние на дружеството за периода януари - март на 2020 г. е добро. Финансовите показатели за рентабилност са положителни величини. Задълженията са текущи и се обслужват в срок. Важно е да се има предвид намалението на капитала на дружеството две поредни години в следствие на:

- допълнителен дивидент в размер на 110 000 хил. лв., изплатен на основание **решение протокол №69-2018 от 27.11.2018 г. на Съвета на директорите на БЕХ ЕАД;**
- допълнителен дивидент в размер на 100 000 хил. лв., изплатен на основание **решение протокол №65-2019 от 08.10.2019 г. на Съвета на директорите на БЕХ ЕАД.**

Неблагоприятно влияние върху финансовото състояние на ЕСО ЕАД ще окаже евентуално поредно решение на БЕХ ЕАД за изплащане на допълнителен дивидент, което би довело до ликвиден риск за дружеството, изразяващ се в отчитането на паричен дефицит и неизпълнение на стратегическите енергийни инфраструктурни проекти и респективно до невъзможност от усвояване на привлеченото финансиране съгласно условията на споразуменията с европейска финансираща институция.

В заключение следва да се отбележи, че финансовото състояние на дружеството зависи в голяма степен от външни фактори, като потреблението и производството на електроенергия, решенията на КЕВР, както и от последните изменения в Закона за енергетиката в сила от 01.07.2018 г. и от 01.07.2019 г., също така, отчитайки и ограничаването на достъпа на независимия преносен оператор до сегмента „пазар ден напред“ и невъзможността за адекватно управление на портфолиото, отчитащо колебанията в товара на системата.

АНГЕЛИН ЦАЧЕВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

